

РЕЦЕНЗИЯ

от доц. д-р Даниела Добрева Пастармаджиева
Югозападен университет „Неофит Рилски“, гр. Благоевград

на дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“

Област на висше образование: **3. Социални, стопански и правни науки**

Професионално направление: **3.3. Политически науки.**

Докторска програма: **Политология**

Автор: **АЛЕЛИ АДМАСУ**

Тема: **Политиката на държавата Израел за интегриране на израелци от етиопски
произход на израелския пазар на труда**

Научен ръководител: **доц. д.н. Петя Стоянова Пачкова, ЮЗУ „Неофит Рилски“**

1. Описание на процедурата и представяне на докторанта

Със заповед № 1436 от 26.06.2026 г. на Ректора на Югозападния университет „Неофит Рилски“, гр. Благоевград, съм определена за член на научното жури за осигуряване на процедура за защита на дисертационен труд на тема „Политиката на държавата Израел за интегриране на израелци от етиопски произход на израелския пазар на труда“ за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.3. Политически науки, докторска програма Политология. Автор на дисертационния труд е Алели Адмасу, докторант в самостоятелна форма на обучение към катедра „Философски и политически науки“ с научен ръководител доц. д.н. Петя Стоянова Пачкова от ЮЗУ „Неофит Рилски“, гр. Благоевград. Представените материали, съответстват на изискуемото от формална гледна точка и могат да бъдат приети и дискутирани.

От увода на дисертацията става ясно, че изборът на тема не е случаен и е свързан с житейския и професионален път на Алели Адмасу. Той свързва избора на темата с личния си опит като имигрант от Етиопия и с професионалната си ангажираност с обучението и квалификацията на етиопски имигранти. Посочената близост до изследваната общност създава предпоставки за разбиране на нейните проблеми и за изграждане на доверие с участниците. Същевременно тя изисква осъзнато

разграничаване между личния опит на изследователя и аналитичната интерпретация на събраните данни.

2. Същностна оценка на дисертационното изследване

Дисертационният труд има стандартна структура, като се състои от увод, две глави, заключение и използвана литература. Общият обем на дисертацията е 164 страници, от които 152 са основен текст и 12 страници литература. Последната включва 192 източника, включително монографии, научни статии, публикации в интернет сайтове.

Представеният труд е посветен на значим политологичен проблем, свързан с разработването на публични интеграционни политики. В конкретния случай авторът изследва връзката между заявените цели на държавната политика и реалните потребности на групата, към която тя е насочена. Алели Адмасу разглежда трудовата интеграция като предпоставка за социално включване, за осигуряване на равни възможности и последващо професионално развитие. Актуалността на темата произтича от обективно съществуващите социалните различия и необходимостта публичните институции да подберат правилно мерките, като се съобразят с образователните, културните и професионалните особености на дадената група.

Политологичният характер на изследването се отнася до анализа на различни измерения от процеса на прилагане на политиките, включително институционалното взаимодействие и отношенията между държавата, работодателите и гражданското общество. Авторът разсъждава по ключов за политологичното знание въпрос, а именно защо въвеждането на определени интеграционни програми и дори обезпечаването им с ресурси не винаги води до очакваната интеграция. В този смисъл дисертацията е фокусирана върху разликата между формалното осигуряване на подкрепа и възможността тя да бъде практически използвана за устойчива професионална реализация, водеща до интеграция.

В контекста на посоченото авторът извежда целта на труда си, а именно да се идентифицират факторите, които подпомагат или възпрепятстват интеграцията на израелците от етиопски произход на пазара на труда. Като обект е посочена държавната политика и програмите за интеграция, а като предмет - самият процес на трудово включване. Изследователската рамка е ясна, а поставените задачи са релевантни и обхващат историческия контекст, особеностите на общността, съществуващите различия, инструментите на политиката и възможностите за тяхното усъвършенстване.

Основната хипотеза предполага противоречивост в поведението на държавата по отношение на интеграционните политики. Според автора от една страна тя подпомага интеграцията чрез специализирани програми, но едновременно с това може да я ограничава поради структурни и социални бариери (с. 15–16). Посочената формулировка кореспондира с изследователския проблем и позволява да бъдат разгледани както положителните ефекти, но и някои нежеланите последици. От особено значение е проследяването на случаите, при които достъпът до обучение или заетост не осигурява съответствие с квалификацията и очакванията на участниците.

Първата глава представлява теоретичната рамка и историческата основа на изследването. Разгледани са подходите към прилагането на публичните политики „отгоре надолу“ и „отдолу нагоре“, както и подходът на мрежите на публичните политики. Представени са историята и особеностите на етиопската еврейска общност, имиграцията в Израел и трудностите в образованието, професионалното обучение и заетостта. Включен е и сравнителен анализ със западноевропейски държави, което разширява контекста, отчитайки различията в правните основания за имиграция и институционалните модели.

Втората глава представя проведеното от автора емпиричното изследване. Той използва качествен метод - полуструктурирано интервю. Проведени са интервюта с 50 имигранти от Етиопия, като са включени равен брой мъже и жени. Според методологическото описание интервютата са проведени през 2023–2024 г. Качественият подход е подходящ за поставените цели, тъй като дава възможност да се оценят личния опит, възприятията за дискриминация, отношенията на работното място и чувството за принадлежност. Авторът обръща внимание, че са спазени принципите за доброволното участие, информираното съгласие и защитата на поверителността.

Следва да се обърне внимание върху стремежа на автора да систематизира събраните данни в четири основни категории, а именно политика, поведение, трудова култура и възприятия (с. 110–115). Наред с посоченото, разграничението между подпомагащи и възпрепятстващи фактори позволява да се проследи как материалната помощ, обучението и професионалното ориентиране могат да бъдат ограничени от стереотипи, недостатъчна координация или неподходящи условия на труд.

Показателни за коректността на авторската теза са разказите за несъответствие между предишния професионален опит и предложената работа, както и за сертифицираните обучения, които в крайна сметка не осигуряват очакваните възможности за развитие. Посочените примери осигуряват аргументация в анализа и

показват защо оценката на интеграцията следва да отчита както качеството, така и осигуряването на устойчивост на заетостта. Това дава основание на автора да насочи вниманието към необходимостта от взаимодействие между институции, работодатели и общност и намира логично продължение в използването на мрежовия подход. Дискутираните резултати обаче имат аналитично ограничение, тъй като основно са перспективата на интервюираните.

3. Оценка на научните приноси и приложимостта на резултатите

Като основен принос на дисертацията може да се изведе систематизирането на конкретен емпиричен материал и неговото анализиране чрез подходите към прилагането на публичните политики. Авторът свързва институционалните подходи с преживяванията на заинтересованите страни и извежда значението на отношенията, доверието и културната чувствителност за успешната трудова интеграция. В този смисъл резултатите имат преди всичко емпирична и научно-приложна стойност.

Приемам основните направления на формулираните от Алели Адмасу приноси в границите на изследвания от него случай. На първо място, това е открояването на военната служба като институционален механизъм, който може да подпомага социалната принадлежност, професионалното ориентиране и последващата професионална реализация. Второто е аргументирането на необходимостта професионалното обучение да бъде целенасочено и съобразено с културните особености и потребностите на конкретната общност. Третото е ролята на икономическата подкрепа чрез стимули за работодателите и насърчаване на предприемачеството.

По отношение на третото направление следва да се подчертае, че става дума за предложения за усъвършенстване на политиката, чиято ефективност подлежи на последваща проверка. Същевременно практическата им значимост се състои в насочването на вниманието към подкрепа и след първоначалното включване в обучение или намирането на работа. Анализът на постигнатите резултат ще подпомогне разработването на по-адекватни мерки за професионално развитие и проследяване на реализацията след обучението.

Получените от докторанта резултати могат да намерят практическо приложения. То се отнася до разработването и прилагането на конкретни стратегии, като информират определени национални институции, местни власти, работодатели и организации, работещи с имигрантски общности. Извеждането на установените проблеми може да се ползва при планиране на индивидуално професионално консултиране и по-добра

координация между участниците. Научната стойност на труда се изразява и в очертаването на въпроси за бъдещи сравнителни изследвания.

4. Оценка на автореферата и публикациите по дисертационния труд

Авторефератът е подготвен на български и английски език, съдържащ съответно 44 и 38 страници. Той представя изследователския проблем, целта, задачите, методологията, съдържанието на двете глави, заключението и основните приноси. В съдържателно отношение позволява да се проследят логиката на дисертацията и основните резултати. Посочени са ограниченията на изследването и необходимостта от бъдещо разширяване на емпиричната перспектива.

В автореферата са описани три публикации, реализирани в периода 2024-2025 г., посветени на дискриминацията в израелското общество, дейността на организациите на етиопските евреи в Израел и еврейската имиграция след създаването на държавата. Публикациите са свързани с темата на дисертационния труд и показват последователен изследователски интерес. Две от публикациите са в резултат от участие в научни конференции, което дава възможност за апробиране на авторовите тези.

4. Бележки и препоръки

Наред с положителните страни на дисертацията на Алели Адмасу следва да бъдат посочени някои бележки и препоръки. На първо място, считам, че дисертацията щеше да спечели от надграждане на методология с повече фокус върху оценката за ефективността на държавната политика, направена по релевантни показатели. Интервютата предоставят ценен материал за преживените затруднения и дават възможност за валидни заключения, но в свои бъдещи изследвания по темата докторантът може да обогати анализите си и с други методи, като например съпоставка с данни за резултатите от тези програми и с позициите на работодатели и институционални представители. На второ място, считам, че ако авторът планира да публикува труда си е добре да направи езикова и техническа редакция на текста.

Следва да се има предвид, че горепосочените бележки не намаляват оценката за значимостта на дисертационния труд на Алели Адмасу, а имат характер на препоръки за усъвършенстване на подхода му при бъдещи научни изследвания.

Към Алели Адмасу бих поставила следния въпрос: Кой според Вас е най-значимият подход за успешна трудовата интеграция на израелците от етиопски произход и по какви показатели бихте оценили успехът от прилагането му?

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд на Алели Адмасу „Политиката на държавата Израел за интегриране на израелци от етиопски произход на израелския пазар на труда“ **съдържа научно-приложни и приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката** и отговарят изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на ЗРАСРБ и съответния правилник на ЮЗУ „Неофит Рилски“, гр. Благоевград.

Дисертационният труд показва, че докторантът **притежава** задълбочени теоретични знания и професионални умения в професионално направление 3.3. Политически науки, като **демонстрира** качества и умения за самостоятелно провеждане на научно изследване.

Поради гореизложеното, давам своята **положителна оценка** за проведеното изследване, представено от рецензираните по-горе дисертационен труд, автореферат, постигнати резултати и приноси, и **предлагам на почитаемото научно жури да присъди образователната и научна степен „доктор“** на Алели Адмасу в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.3. Политически науки, докторска програма Политология.

Дата: 18 септември 2026 г
гр. Благоевград

Рецензент:
Доц. д-р Даниела Пастармаджиева

REVIEW

by Assoc. Prof. Dr. Daniela Dobрева Pastarmadzhieva

South-West University “Neofit Rilski”, Blagoevgrad

of the dissertation thesis for the award of the educational and scientific degree **“Doctor”**

Area of higher education: **3. Social, Economic and Law Sciences**

Professional field: **3.3. Political Science**

Doctoral program: **Politology**

Author: **Aleli Admasu**

Topic: **The Policy of the State of Israel for the integration of Israelis of Ethiopian descent into the Israeli labor market**

Scientific supervisor: **Assoc. Prof. Petya Stoyanova Pachkova, DSc, SWU “Neofit Rilski”**

1. Description of the procedure and presentation of the doctoral student

By order No. 1436 of 26.06.2026 of the Rector of the South-West University “Neofit Rilski”, Blagoevgrad, I am appointed as a member of the scientific jury for the procedure for the defence of a dissertation on the topic “The Policy of the State of Israel for the integration of Israelis of Ethiopian descent into the Israeli labor market” for the acquisition of the educational and scientific degree “Doctor” in the area of higher education 3. Social, Economic and Law Sciences, professional field 3.3. Political Sciences, Doctoral Program Politology. The author of the dissertation is Aleli Admasu, a doctoral student enrolled in self-study form at the department “Philosophical and Political Sciences” with scientific supervisor Assoc. Prof. Petya Stoyanova Pachkova, DSc, from South-West University “Neofit Rilski”, Blagoevgrad. The submitted materials comply with the requirements from a formal point of view and can be accepted and discussed.

The introduction to the dissertation makes it clear that the choice of topic is not arbitrary but is linked to Aleli Admasu’s life and career. He connects the choice of topic to his personal experience as an immigrant from Ethiopia and to his professional involvement in the training and qualification of Ethiopian immigrants. This closeness to the community under study creates the conditions for understanding its issues and building trust with the participants. At the same time, it necessitates a conscious distinction between the researcher's personal experience and the analytical interpretation of the collected data.

2. Substantive evaluation of the dissertation research

The dissertation follows a standard structure, comprising an introduction, two chapters, a conclusion, and a bibliography. The total length of the dissertation is 164 pages, with 152 pages of main text and 12 pages of references. The bibliography lists 192 sources, including monographs, scholarly articles, and online publications.

The work addresses a significant issue in political science concerning the development of public integration policies. Specifically, the author examines the relationship between the stated goals of state policy and the actual needs of the target group. Aleli Admasu views labor market integration as a prerequisite for social inclusion, equal opportunities, and subsequent professional development. The topic's relevance stems from existing social disparities and the need for public institutions to select appropriate measures that take into account the educational, cultural, and professional characteristics of the group in question.

The political science perspective of the study is evident in its analysis of various dimensions of the policy implementation process, including institutional interaction and the relationships between the state, employers, and civil society. The author explores a key question in political science, namely why the introduction and even the resourcing of specific integration programs does not always result in the expected integration. In this regard, the dissertation focuses on the gap between the formal provision of support and the practical ability to utilize that support for sustainable professional advancement leading to integration. Against this backdrop, the author outlines the study's objective: to identify the factors that facilitate or hinder the labor market integration of Israelis of Ethiopian origin. State integration policies and programs are identified as the object of study, while the process of labor market inclusion itself constitutes the subject. The research framework is clear, and the defined tasks are relevant, encompassing the historical context, the community's specific characteristics, existing disparities, policy instruments, and opportunities for their improvement.

The central hypothesis posits a contradictory state approach to integration policies. According to the author, the state fosters integration through specialized programs yet simultaneously constrains it due to structural and social barriers (pp. 15–16). This formulation aligns with the research problem, allowing for an examination of both positive effects and unintended consequences. Of particular importance is the analysis of instances where access to training or employment fails to match the participants' qualifications and expectations.

The first chapter establishes the study's theoretical framework and historical foundation. It examines “top-down” and “bottom-up” approaches to public policy implementation, as well as the public policy network approach. It also outlines the history and characteristics of the

Ethiopian Jewish community, immigration to Israel, and the challenges faced regarding education, vocational training, and employment. A comparative analysis with Western European countries is also included, broadening the context by accounting for differences in legal grounds for immigration and institutional models.

The second chapter presents the empirical study conducted by the author. A qualitative method (semi-structured interview) was employed. Interviews were conducted with 50 immigrants from Ethiopia, comprising an equal number of men and women. According to the methodological description, the interviews took place between 2023 and 2024. The qualitative approach is well-suited to the study's objectives, as it allows for an assessment of personal experiences, perceptions of discrimination, workplace relationships, and the sense of belonging. The author notes that the principles of voluntary participation, informed consent, and confidentiality protection were observed.

It is also worth highlighting the author's effort to categorize the collected data into four main areas: policy, behavior, work culture, and perceptions (pp. 110–115). Furthermore, the distinction between facilitating and hindering factors makes it possible to trace how material assistance, training, and career guidance can be constrained by stereotypes, a lack of coordination, or unsuitable working conditions.

Accounts of the mismatch between prior professional experience and the job offered, as well as of certified training courses that ultimately failed to provide the expected opportunities for advancement, illustrate the validity of the author's thesis. These examples substantiate the analysis and demonstrate why any assessment of integration must consider both the quality of the work and the sustainability of employment. This leads the author to highlight the need for collaboration among institutions, employers, and the community, which is a point that finds a logical extension in the application of a policy network approach. However, the findings discussed are subject to an analytical limitation, as they primarily reflect the perspectives of the interviewees.

3. Assessment of scientific contributions and applicability of results

A key contribution of the dissertation is the systematization of specific empirical material and its analysis through the lens of public policy implementation approaches. The author links institutional approaches with the experiences of stakeholders and highlights the importance of relationships, trust, and cultural sensitivity for successful labor market integration. In this regard, the results hold primarily empirical and applied scientific value.

I accept the main lines of the contributions formulated within the scope of the case study he conducted. First is the identification of military service as an institutional mechanism that can foster social belonging, career guidance, and subsequent professional integration. Second is the argument for the necessity of vocational training that is targeted and tailored to the cultural characteristics and needs of the specific community. Third is the role of economic support through employer incentives and the promotion of entrepreneurship.

Regarding the third point, it should be emphasized that these are proposals for policy improvement, the effectiveness of which remains to be verified. At the same time, their practical significance lies in drawing attention to the need for continued support beyond the initial stages of training or job placement. The analysis of the results achieved will facilitate the development of more appropriate measures for professional development and the monitoring of career outcomes following training.

The results obtained by the doctoral candidate have potential for practical application. It concerns the development and implementation of specific strategies involving the informing of relevant national institutions, local authorities, employers, and organizations working with immigrant communities. The identified issues can inform the planning of individual vocational counseling and facilitate better coordination among the stakeholders. The scholarly value of the work also lies in outlining topics for future comparative research.

4. Evaluation of the abstract and publications on the dissertation work

The abstract has been prepared in both Bulgarian and English, comprising 44 and 38 pages, respectively. It outlines the research problem, objective, tasks, methodology, the content of the two chapters, the conclusion, and the key contributions. In terms of content, it allows for an understanding of the dissertation's logic and its main results. The study's limitations and the need to broaden the empirical perspective in the future are also noted.

The abstract presents three publications, dated 2024-2025, focusing on discrimination in Israeli society, the activities of Ethiopian Jewish organizations in Israel, and Jewish immigration following the state's establishment. They are relevant to the dissertation topic and demonstrate a consistent research interest. Two of the publications stem from participation in academic conferences, providing an opportunity to test and validate the author's arguments.

5. Notes and recommendations

Alongside the positive aspects of Aleli Admasu's dissertation, certain observations and recommendations should be noted. First, I believe the dissertation would have benefited from

a methodology that placed greater emphasis on evaluating the effectiveness of state policy based on relevant indicators. While the interviews provide valuable insights into the challenges experienced and allow for valid conclusions, in future research on the subject, the doctoral candidate could enrich the analysis by employing additional methods such as comparing the findings with data on program outcomes and incorporating the perspectives of employers and institutional representatives. Second, I suggest that if the author intends to publish the work, it would be advisable to undertake linguistic and technical editing.

It should be noted that the aforementioned observations do not diminish the significance of Aleli Admasu's dissertation; rather, they serve as recommendations for refining his approach in future scholarly work.

I would like to pose the following question to Aleli Admasu: In your view, what is the most significant approach for the successful labor market integration of Israelis of Ethiopian origin, and by what indicators would you measure the success of its implementation?

CONCLUSION

Aleli Admasu's dissertation "The Policy of the State of Israel for the integration of Israelis of Ethiopian descent into the Israeli labor market" contains *scientific-applied, and applied results, which represent an original contribution to science* and **meets all the** requirements of the Development of Academic Staff in the Republic of Bulgaria Act (DASRBA), the Regulations for its Implementation, and the relevant regulations of the South-West University "Neofit Rilski", Blagoevgrad.

The dissertation shows that the doctoral student **possesses** in-depth theoretical knowledge and professional skills in the professional field 3.3. Political Science, **demonstrating** qualities and skills for independently conducting scientific research.

Due to the above, I confidently give my **positive assessment** of the conducted research, presented by the above-reviewed dissertation, abstract, achieved results, and contributions, and *I propose to the honorable scientific jury to award the educational and scientific degree "Doctor"* to Aleli Admasu in the area of higher education 3. Social, Economic and Law Sciences, professional field 3.3. Political sciences, Doctoral program Politology.

Date: September 18, 2026
Blagoevgrad

Reviewer:
Assoc. Prof. Dr. Daniela Pastarmadzhieva